

Anoftalmus (Anophtalmos)

Anoftalmus predstavlja **nedostatak očne jabučice**. Anoftalmija predstavlja veliki problem, ne samo zbog **nemogućnosti vida**, već i zbog unakaženja i nepravilnog razvitka orbite, kapaka i konjunktivalne vrećice.

Uzrok nastanka

Primarni anoftalmus je veoma redak i može se nasleđivati autosomno dominantno. Takođe se može javiti kod intrauterinih infekcija (rubeola, toksoplazmoza), a često je udružen sa sindromima u kojima se javljaju karniofacijalne malformacije (Hallerman - Streif sindrom, Goldenhar-ov sindrom).

Sekundarno anoftalmos nastaje nakon enukleacije i evisceracije oka kod različitih stanja i infekcija oka koja zahtevaju ove intervencije.

Klinička slika

Kod **urođenog** anoftalmosa smanjen je ceo orbitalni prostor, nedostaju ekstraokularni **mišići, suzne žlezde** i kanali. Očni **kapak** je kraći, postoji kontrakcija orbikularnih mišića, plitak forniks. Posle izvršene enukleacije ili evisceracije ostaje konjunktivalna vrećica. Enukleacija je **uklanjanje** očne jabučice u celini, dok evisceracija predstavlja odstranjivanje rožnjače i otklanjanje kroz taj otvor celokupnog sadržaja: sočiva, staklastog tela, celokupne uvealne opne i retine. Na taj način ostaje samo beonjača koja čini patrljak na kome su ostali pripijeni mišići pokretači očne jabučice. Evisceracija se uglavnom vrši kod gnojnog panoftalmitisa, dok se enukleacija primenjuje u ostalim slučajevima, a posebno onda kada postoji opasnost od pojave simpatičke oftalmije.

Dijagnoza

Kod primarnog anoftalmosa se postavlja na osnovu pregleda, CT-a (skener) ili NMR-a (nuklearna magnetna rezonanca) i patohistoloških nalaza.

Lečenje

Nošenje **očne proteze** je od značaja pre svega iz estetskih razloga, a kod dece ima i drugi značaj, jer se kod dece kod kojih postoji anoftalmus, orbitalna šupljina i njeni koštani zidovi ne razvijaju pravilno i razvija se asimetrija lica. Očne proteze se izrađuju od raznovrsnog materijala. Ima ih od stakla, porculana, a u poslednje vreme i od plastičnih materija. Protezu treba noću vaditi kako bi se vežnjača odmorila od pritiska koji proteza kao strano telo vrši na zidove konjunktivalne vrećice. Takođe je potrebno da se vrećica povremeno ispira fiziološkim rastvorom ili 3%-tnim rastvorom acidi borici.